

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 15 від 25.06.2026 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Орос І. В. СУЧАСНА ДРУКОВАНА ГРАФІКА: ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ КНИЖКОВОГО ЗНАКА (ЕКСЛІБРИСА)	245
Салфетенко Ю. О., Котова О. О. ІМЕРСИВНІ МЕТОДИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ПЕЙЗАЖНОГО ЖИВОПИСУ	248
Самеляк Є. І., Пономаренко М. В. КВІТКОВІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ АЛЛИ ГОРСЬКОЇ: ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО РІШЕННЯ	255
Соловійова К. О., Колесова О. А. ВІЗУАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЮВЕЛІРНИХ БРЕНДІВ: ВІД ТРАДИЦІЇ ДО СУЧАСНОСТІ	260
Тарасенко А. А. ЕВОЛЮЦІЯ АЛЬБОМНОГО ВИДАННЯ: СИНТЕЗ ТРАДИЦІЙНОГО МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ ТА ЦИФРОВОЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ	264
Твердохлібова Я. М. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	270
Романов А. А., Пономаренко М. В., Богайчук Л. Р. КВІТИ ТА ПТАХИ ЯК МОТИВ ДЕКОРУВАННЯ ОДЯГУ	273
Рудой В. В. КЕРАМІКА МАЛИХ ФОРМ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАТИКИ	279
Фещенко Я. Я., Носенко А. І. ОБРАЗ ЛЮДИНИ У ХУДОЖНЬОМУ ТКАЦТВІ: ІСТОРИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО РІШЕННЯ	282
Шевела М. В., Котова О. О. СТВОРЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОГО ОБРАЗУ В ПОРТРЕТІ ЗАСОБАМИ ЖИВОПИСУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	289
Юренко А. С., Щербакова Л. А. ХУДОЖНІЙ РОЗПИС НА СКЛІ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЗВИТОК У МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ	295

**СУЧАСНА ДРУКОВАНА ГРАФІКА:
ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
КНИЖКОВОГО ЗНАКА (ЕКСЛІБРИСА)**

Орос Іван Васильович,

*старший викладач кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: *друкована графіка, екслібрис, книжковий знак, інноваційні трансформації, естамп, візуальна мова, графічна культура.*

Сучасна друкована графіка переживає період активної трансформації, у межах якого екслібрис виступає одним із найбільш динамічних і концептуально відкритих жанрів. Книжковий знак у ХХІ столітті вже не обмежується функцією позначення власності, а постає складним феноменом візуальної культури, що поєднує естетичну, комунікативну та ідентифікаційну функції. Водночас екслібрис акумулює інноваційні пошуки сучасних митців, зберігаючи генетичний зв'язок із багатовіковими традиціями естампу [2, с. 135].

Насамперед слід зазначити, що осмислення сучасних трансформацій книжкового знака неможливе без звернення до історичного досвіду української графіки першої третини ХХ століття. Саме в цей період були сформовані основи національної графічної школи, у межах якої високий рівень технічної майстерності поєднувався з глибокою символічністю художнього образу [1, с. 42]. Відтак традиції, започатковані митцями попереднього століття, сьогодні слугують методологічною платформою для подальшого розвитку екслібриса як синтетичного явища на межі мистецтва, дизайну та книжкової культури [3, с. 12].

Разом із тим сучасний етап розвитку друкованої графіки характеризується суттєвим розширенням техніко-технологічних меж

жанру. Якщо раніше книжковий знак функціонував переважно як камерний елемент бібліофільської культури, то нині він дедалі частіше набуває статусу самостійного твору станкової графіки малої форми. Така еволюція засвідчує зміну художнього статусу екслібриса та розширення сфер його використання [2, с. 137].

Особливої уваги заслуговує інноваційний підхід сучасних графіків до створення книжкового знака. Практика сьогодення демонструє продуктивне поєднання класичних технік друку – офорту, лінориту, деревориту, сухої голки – із цифровими способами моделювання композиції, обробки зображення та підготовки друкованих форм. Таким чином, відбувається інтеграція традиційної ремісничої майстерності з технологічними можливостями цифрової доби, що істотно збагачує художньо-виражальні ресурси жанру.

Не менш важливим аспектом є трансформація візуальної мови сучасного екслібриса. Спостерігається активне переосмислення символіки, орнаментальних мотивів, шрифтових рішень і композиційних схем, характерних для українського книжкового знака XIX–XX століть. При цьому історичні образи не копіюються механічно, а адаптуються до актуального візуального контексту, у якому домінують лаконізм, метафоричність, концептуальність та індивідуалізований стиль [3, с. 45]. Саме тому сучасний екслібрис дедалі частіше функціонує як форма авторського висловлювання.

У цьому контексті книжковий знак постає також інструментом інтелектуальної комунікації та персональної репрезентації. Його використання у приватних бібліотеках, мистецьких колекціях, авторських виданнях та культурних проєктах свідчить про зростання інтересу до візуальних форм самоідентифікації. З огляду на це інновації в царині екслібриса проявляються через пошук нових матеріалів, друкарських поверхонь і фактур, що дозволяють досягати нетипових для класичного естампу художніх ефектів [2, с. 138].

Крім того, у сучасній дизайнерській практиці книжковий знак дедалі частіше розглядається як елемент персонального брендингу. Це, своєю чергою, вимагає від митця володіння не лише графічною

технікою, а й знаннями у сфері типографіки, айдентики, композиційного моделювання та візуальної комунікації. Отже, екслібрис набуває міждисциплінарного характеру, поєднуючи ознаки мистецького твору та дизайнерського продукту.

Показово, що трансформація книжкового знака в сучасній друкованій графіці свідчить не про занепад жанру, а про його високу життєздатність і здатність до постійного оновлення. Поєднання глибокого знання історії української графіки [1, с. 110] із відкритістю до новітніх технологій забезпечує екслібрису актуальність у сучасному культурному просторі.

Отже, сучасний книжковий знак залишається вагомим засобом мистецького самовираження, індивідуальної репрезентації та збереження графічної традиції. Перспективи подальшого розвитку жанру вбачаються у поглибленні синтезу класичних друкованих технік із цифровими технологіями, що відповідає запитам сучасної художньої освіти, дизайну та візуальної культури загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лагутенко О.А. *Українська графіка першої третини ХХ століття*. Київ : Грані-Т, 2006. 240 с.
2. Шматок В.В. Екслібрис як вид графічного мистецтва: історія та сучасність. *Культура і сучасність*. 2018. № 1. С. 134–139.
3. Юр М.В. *Український книжковий знак ХІХ–ХХ століть : каталог виставки*. Київ : Дух і Літера, 2007. 184 с.